



PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE



CEVES
CENTAR ZA VISOKE
EKONOMSKE STUDIJE
CENTER FOR ADVANCED
ECONOMIC STUDIES

AGROBIZNIS

SEKTORSKI PREGLED JUN-JUL 2016.

U FOKUSU

BAYER NASTAVLJA PREGOVORE SA MONSANTOM

Nakon odbijanja prve ponude za preuzimanje od 62 mlrd \$ koju je nemačka kompanija Bayer uputila američkoj kompaniji Monsanto, usledila je naredna ponuda za koju se smatralo da će biti uspešna. Međutim, i pored toga što je naredna ponuda bila za 2 mlrd \$ viša, do akvizicije nije došlo iz razloga što su čelnici Monsanto smatrali da je ponuda još uvek finansijski neprikladna.

PAD CENE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Na globalnom nivou u julu, došlo je do pada poljoprivrednih proizvoda, koja je uzrokovana padom cene pšenice i kukuruza. Cena pšenice opala je u tekućem mesecu kao rezultat rekordnog nivoa zaliha koje ukazuju na prethodno visoku proizvodnju ovog useva, dok su na pad cene kukuruza uticali povoljni vremenski uslovi za proizvodnju u SAD.

CENE MLEKA I MESA U PORASTU

Za razliku od pada vrednosti žitarica, cene mleka i mesa beleže trend rasta. Cene mleka porasle su na svetskom nivou usled odluke EU o ograničavanju proizvodnje, dok je cenu mesa na gore povukao rast cene svinjskog mesa.

CENE ŠEĆERA ZNAČAJNO VIŠE

Rast cene šećera na tržištu prouzrokovan je smanjenjem izvoza iz Brazila i Indije, dva najveća svetska proizvođača. Viša cena na svetskom tržištu pozitivno je uticala na izvoz šećera iz Srbije.

REKORDNA ŽETVA PŠENICE

Domaće tržište žitarica je u potpunosti obeleženo žetvom pšenice. Zabeležen je rekordan prinos.



PŠENICA

Cena pšenice na svetskom nivou smanjena je za 7% u drugom kvartalu 2016. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Cena je pala za 12% u julu u odnosu na jun, a uzrok je rekordni nivo zaliha u zemljama koje su najveći proizvođači, ali i bolji prinosi u zemljama regiona Crnog mora.

Domaće tržište žitarica je pod pritiskom rekordne žetve pšenice. Prosečna cena u junu iznosila je 17,75 rsd/kg bez PDV-a. Kako bi se zaštitio veliki broj malih proizvođača koji nemaju kapacitete za skladištenje, Ministarstvo poljoprivrede odlučilo je da pruži pristup javnim skladištima kako bi se sačekao povoljniji trenutak za prodaju.

Srbija je neto izvoznik pšenice. U junu ove godine ostvaren je suficit od 6,3 m € i za četvrtinu je viši od suficita iz juna prošle godine. Viša cena kukuruza u odnosu na pšenicu uzrokovala je veću tražnju za pšenicom za proizvodnju stočne hrane, kao supstitutom za kukuruz. Tokom ekonomske god. 2015/2016 izvezeno je 1,124 mil t pšenice, a najviše izvoza je otišlo u Rumuniju, Bosnu, Makedoniju i Albaniju.



KUKURUZ

Očekivanja Svetske banke ukazuju na povećanje proizvodnje kukuruza. Dobri uslovi neophodni za uzgoj kukuruza u SAD, EU i Ukrajini utiće na povećanje proizvodnje do kraja 2016. godine. Očekuje se da će povećanje proizvodnje kukuruza biti praćeno i smanjenjem tražnje što će dodatno uticati na pad cene.

Cena kukuruza u Srbiji je u junu dostigla nivo od 20,5 rsd/kg bez PDV-a, što je najviša zabeležena cena u prethodne tri godine. Pritisak na rast cene je uzrokovan rekordnim izvozom u maju ove godine, kad je ukupno izvezeno 220 t. U prvoj polovini godine Srbija je izvezla kukuruz u vrednosti od 200 m €. Najveći uvoznik Srpskog kukuruza je Rumunija sa 60% udela, dok je ostatak izvezen na tržišta Bosne i Hercegovine, Italije, Albanije, Makedonije, Austrije, Rusije i Nemačke.



MLEKO I MLEČNI PROIZVODI

Razmatranje mera EU o smanjenju proizvodnje mleka do kraja 2016. godine, pozitivno je uticalo na kretanje cene mleka u julu. Prema procenama EU, tržište mleka je u neravnoteži usled niske tražnje. Uzrok niže tražnje su sankcije prema Rusiji i niža tražnja Kine za mlečnim proizvodima. Pored oporavka u julu, cene mleka i mlečnih proizvoda su na najnižem nivou u odnosu na prethodnih 5 godina.

Pad cene mleka u prethodnom periodu na globalnom tržištu uticao je i na domaće tržište. Prema poslednjim dostupnim podacima za jun 2016. godine cene mleka i mlečnih prerađevina u Srbiji su niže u odnosu na prethodni mesec. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, cena je niža za 3 %.



MESO I MESNE PRERAĐEVINE

Razmatranje mera EU o smanjenju proizvodnje mleka do kraja 2016. godine, pozitivno je uticalo na kretanje cene mleka u julu. Prema procenama EU, tržište mleka je u neravnoteži usled niske tražnje. Uzrok niže tražnje su sankcije prema Rusiji i niža tražnja Kine za mlečnim proizvodima. Pored oporavka u julu, cene mleka i mlečnih proizvoda su na najnižem nivou u odnosu na prethodnih 5 godina.

Pad cene mleka u prethodnom periodu na globalnom tržištu uticao je i na domaće tržište. Prema poslednjim dostupnim podacima za jun 2016. godine cene mleka i mlečnih prerađevina u Srbiji su niže u odnosu na prethodni mesec. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, cena je niža za 3 %.



OSTALI PREHRAMBENI PROIZVODI

Cene šećera na globalnom nivou pokazuju kontinuirani trend rasta od početka 2016. godine. Cena šećera na svetskom nivou porasla je za 43% u julu 2016. godine u odnosu na prosek prethodne godine.

Rast cene na globalnom nivou pomogao je izvoz šećera iz Srbije. Međumesečna stopa rasta količine izvezenog šećera iznosi 10,7 odsto, dok je vrednost izvezenog šećera u odnosu na maj porasla 12%. Ukupna vrednost izvoza šećera je oko 10 m €.

